

ธนพรพรชัย สายหรั่ง, ร.อ.หญิง : กลวิธีการปฏิเสธในภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ : การศึกษาการถ่ายโอนทางวจนปฏิบัติศาสตร์ (ENGLISH REFUSAL STRATEGIES OF THAI LEARNERS OF ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE : A STUDY OF PRAGMATIC TRANSFER) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดาพรรณ หงส์ศัลการมภ์, 188 หน้า. ISBN 974-334-701-1

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการถ่ายโอนทางวจนปฏิบัติศาสตร์ของกลวิธีการปฏิเสธของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการตอบแบบสอบถามที่เป็นการเดิมข้อความที่เว้นว่างไว้ในบทสนทนาให้สมบูรณ์ (DCT) ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามอเมริกัน และนักศึกษาไทยจำนวนกลุ่มละ 50 คน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการปฏิเสธของนักศึกษาไทยมีความแตกต่างจากกลวิธีการปฏิเสธของนักศึกษามอเมริกัน กล่าวคือ นักศึกษาไทยนิยมใช้กลวิธีการปฏิเสธแบบอ้อมและใช้คำกล่าวแสดงความลังเลในการปฏิเสธการขอร้องและการปฏิเสธข้อเสนอ ในขณะที่นักศึกษามอเมริกันมักใช้การปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้ นักศึกษาไทยนิยมใช้คำกล่าวแสดงว่าไม่เป็นปัญหา เช่น “ไม่เป็นไร” หรือ “ทำเองได้” ในการปฏิเสธข้อเสนอมากกว่านักศึกษามอเมริกัน และยังพบว่านักศึกษาไทยให้ความสำคัญกับการเพิ่มความหนักแน่นในคำกล่าวขอโทษและขอบคุณมากกว่านักศึกษามอเมริกัน

ส่วนการถ่ายโอนทางวจนปฏิบัติศาสตร์นั้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ แสดงการปฏิเสธในภาษาอังกฤษคล้ายคลึงกับที่ใช้ในภาษาแม่ของตน ซึ่งแตกต่างจากที่นักศึกษามอเมริกันใช้ ลักษณะดังกล่าวได้แก่ (1) การเพิ่มความหนักแน่นในคำกล่าวขอโทษ, (2) การนิยมใช้คำกล่าวแสดงความลังเล (3) การใช้รูปแบบ “ได้ แต่...” ในคำกล่าวแสดงความเห็นเชิงบวก, (4) การใช้คำกล่าวให้เหตุผลโดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว, (5) การเพิ่มความหนักแน่นในคำกล่าวขอบคุณ และ (6) การใช้คำกล่าวตักเตือนลูกจ้าง

นอกจากนี้ยังพบว่าสถานภาพทางสังคมระหว่างผู้ปฏิเสธกับผู้ขอร้องหรือผู้ให้ข้อเสนอมีบทบาทต่อการเลือกใช้กลวิธีการปฏิเสธของนักศึกษาไทยทั้งในบริบทภาษาแม่และบริบทภาษาอังกฤษ เช่น เมื่อผู้ปฏิเสธมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าคู่สนทนา นักศึกษาไทยมักเลือกใช้คำกล่าวให้เหตุผล คำกล่าวแสดงความลังเล คำกล่าวขอโทษ และคำกล่าวแสดงความเห็นเชิงบวกมากขึ้น ในขณะที่สถานภาพทางสังคมนี้จะไม่มีบทบาทมากนักต่อการเลือกใช้กลวิธีการปฏิเสธของนักศึกษามอเมริกัน

ภาควิชา.....ภาษาศาสตร์.....ลายมือชื่อนิติศ.....
สาขาวิชา.....ภาษาศาสตร์.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....